

Позив који је удружење српских студената на Универзитету Британске Колумбије упутило историчару др. Срђи Трифковићу да 24 фебруара на њиховом кампусу одржи јавно предавање на тему „Балкан: неизвесне перспективе нестабилне регије“ добио је свој епилог управо тог дана пред иследницима канадске имиграционе службе на ванкуверском аеродрому. После вишечасовног испитивања предавачу је ускраћено право боравка на тлу Канаде и он је следећим авионом био враћен на територију САД, одакле је и долетео. Танко образложење канадских власти за овај поступак, који је у потпуном нескладу са вредностима академске слободе и отвореног друштва за које се на светској позорници Канада декларативно залаже, уз разорну критику одлуке којом се не само странцу ускраћује могућност да у Канади одржи предавање већ су тиме и сами грађани Канаде лишени права да чују шта он има да им каже, налази се у недавном коментару на ову тему од Бориса Малагурског, који је објавила НСПМ. [\[2\]](#)

Али чињеница је да у формалноправном смислу Канада има право да ускрати гостопримство било коме за кога, по критеријуму који се другима не мора свидети, сматра да је непожељан. Зато би било губљење времена фокусирати се претерано на ту појединост.

Али постоје две ствари које јесу битне и које се морају истаћи. Прво, подлегањем притиску једног страног (у овом случају бошњачког) лобија који је фокусиран искључиво на своју уску провинцијалну агенду која нема апсолутно никакве везе са националним интересом Канаде или са добробити канадског друштва, власти Канаде су сигнализирале да им је реакција страних донатора кампањским трезорима канадских политичара преча од последица које би преседани овакве врсте могли имати по заштиту темељних демократских вредности канадског друштва. Право на изношење, и на слушање, разних мишљења и аргумената централна је вредност у том систему писаних и неписаних правила на којима свако слободно друштво, какво Канада за себе тврди да јесте, почива. Зато је инцидент у Ванкуверу, који би се пре могао сместити у праксу власти неке јужноамеричке бана републике него зреле и напредне демократије како људи у Србији замишљају не само Канаду, већ и друге државе које припадају истом лагеру, врло значајан. Он дефинитивно раскринкава демократске претензије не само канадских него и низа других душебрижника који Србији свакодневно држе предавања из принципа које у сопственој пракси слабо или ни мало не примењују.

Али то су питања са којима на следећим изборима треба да се суоче канадски бирачи уколико им је стало не до права др. Трифковића да у њиховој земљи дође до речи, већ до сопствене будућности и до права да у њој слободно живе. Нас занимају неке друге

димензије ове ситуације у оквиру које је дошло до балканске „забране“ на канадском тлу.

Шта год нам то говорило о корумпираности тамошњег политичког система и о љигавости представника академске елите (колико је познато, ректор универзитета где је предавање требало да се одржи, Стефан Туп, ни у једном тренутку није имао грађанске храбрости да заузме став и да се изјасни поводом дрског захтева шефа канадског бошњачког лобија, Емира Рамића, да се неподобни наступ др. Трифковића „забрани“), а говори нам много и требало би да делује освешћујуће на све грађане Србије који верују да је на некој далекој туђој њиви трава зеленија, ово нам говори још много више о јадном стању сребреничког мита и о очајању његових нечасних заговорника петнаест година пошто су га лансирани.

Свакоме, ко је способан да мисли, јасно је да је тај мит у огромним проблемима. Нове чињенице и нови докази излазе на површину непрекидно, медијска солидарност у подржавању фиктивне конструкције неумитно слаби, аргументовано оспоравање званичне приче и указивање на њене многобројне рупе допире до све ширих слојева јавности. Несувислост и у крајњем случају неодрживост сребреничког пропагандног наратива у оном облику како се он тренутно намеће постају све очигледнији. Протагонистима фиктивне верзије то сада намеће један нови задатак, а то је „ограничавање штете“ или „damage control“ како би се то на енглеском рекло.

Природно је да су извршиоци овог задатка једино способни да бирају она средства која су њима позната и која су примерена њиховом менталитету, а која би се по својој суптилности могла поредити са тупим, зарђалим ножем. Свесни своје неспособности да противницима парирају интелектуално, они сада настоје да их дискредитују, застраше, материјално упропасте и једноставно – ућуткају.

Канада заправо није једина западна земља где се сребренички лоби очајнички бори да сачува своје угрожене пропагандне позиције. Већ скоро годину дана, у Швајцарској се води процес против опскурног кантоналног листа „La Nation“ за одмазду само зато што је у броју од 11. априла 2008. године објавио благо скептичну критику званично наметнуте сребреничке приче. [3] Тај мали лист скромних ресурса сада се суочава са позамашним захтевом за одштету који би могао да проузрокује његово гашење под предпоставком да суд стане на страну тужилаца. Уједно, ма колико био небитан „La Nation“ и колико неприметно прошао његов нестанак, то би упутило застрашујућу поруку свима у медијском свету који би по питању Сребренице разматрали могућност удаљавања од „партијске линије“. А то значи слободи штампе, барем што се Сребренице тиче, рећи „довиђења.“

Следећи, и врло актуелан, пример очајања сребреничког лобија је подли медијски напад на породицу бриљантног српског политичког аналитичара у Америци, Небојше Малића. Његова породица, конкретно његова мајка, живи у Босни. Пре неки дан сарајевска телевизијска станица TV1 емитовала је ружно интонирану репортажу о Малићу и о његовом критичком писању, што укључује и честе осврте на неуралгичну тему Сребренице, на популарном сајту Antiwar.com. [4] У свом прекоокеанском пребивалишту Малић се очигледно налази изван домашаја сарајевских цензора и њихових табација, али то није случај и са његовом породицом у Босни. Зато ова репортажа не представља критички коментар на његово писање већ је то ни мало прикривен облик застрашивања преко његових најближих, решавање интелектуалних размимоилажења коришћењем тупе, зарђале оштрице балканских кабадахија.

Да поменемо само још неколико примера из овог жанра. Сребренички лоби са обе стране Дрине улаже огроман труд за доношење законских прописа према којима би оспоравање или изражавање сумње у њихову верзију догађаја у Сребреници било проглашено за кривично дело. У Србији, предводници кампање за криминализацију постављања критичких питања у вези са Сребреницом су посланици Ненад Чанак [5] и Жарко Кораћ.

[6]

У вези са предлогом измене КЗ БиХ како би се санкционисало „негирање геноцида и холокауста“

[7]

једина препрека усвајању те репресивне мере против критичког размишљања су противљење српских посланика у Парламентарној скупштини БиХ и постојање принципа ентитетског гласања који спречава да у том противљењу они буду надгласани.

Неке од ових операција „ограничавања штете“ завршиле су се релативно успешно, друге су још увек у току и исход им је неизван, а треће су за сада блокиране. Али оно што им је свима заједничко, и што је битно, то је страх који сребренички лоби испољава од „јеретичких“ мишљења, од суочавања са чињеницама и од поштене интелектуалне расправе. Та оправдана несигурност у одрживост сопственог мита на слободном тржишту идеја обележава почетак краја ове неславне приче за коју је професор Едвард Херман написао да „представља највећи тријумф пропаганде на крају двадесетог века.“ Суштина ствари није у чињеници да је Срђа Трифковић био враћен са ванкуверског аеродрома него у чињеници да су његови интелектуално неравноправни противници били принуђени да прибегну политичким интригама да би га спречили да се обрати канадској академској јавности. Тактичке победе врло често служе као наговештај стратигског пораза. Ово је управо један такав пример.

Очајнички аутогол сребреничког лобија у Канади

Пише: Стефан Каргановић
недеља, 27 фебруар 2011 14:53

Треба нагласити да то није нешто што смо рекли ми. То својим параноидним понашањем потврђују протагонисти те умируће приче. Зато сваки њихов очајнички покушај да свој лажни наратив спасу и да га заштите од критичке провере, без обзира на краткорочни ефекат, представља неспретни аутогол и доприноси неизбежном краху њихове лажне приче.

[1] Стефан Каргановић - Председник холандске НВО Историјски пројекат Сребреница.

[2] <http://www.nspm.rs/komentar-dana/srdja-trifkovic-persona-non-grata-u-kanadi.html>

[3] <http://www.nspm.rs/istina-i-pomirenje-na-ex-yu-prostorima/betoniranje-istine-u-svajcarskoj.html>

[4] <http://original.antiwar.com/malic/2011/02/17/children-of-lies/>

[5] Блиц, 28 мај, 2007.

[6] <http://www.skyscrapercity.com/showthread.php?t=623435&page=15>

[7] Видети Глас Америке (<http://www1.voanews.com/bosnian/news/a-29-2009-05-06-voa6-86197862.html?moddate=2009-05-06>), 6 мај, 2009